

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 02-02-395

Podgorica, 13. februar 2020. godine

MIŠLJENJE
na primjenu člana 40 Zakona o finansiranju političkih subjekata i
izbornih kampanja

Skupština Crne Gore je, 27. decembra 2019. godine, usvojila novi Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ("Službeni list Crne Gore", broj 3/20 od 23.01.2020.). Tim zakonom su, između ostalog, propisane zabrane i ograničenja i obaveze izvještavanja za organe vlasti u cilju transparentnosti upotrebe javnih resursa u izbornoj kampanji. Agencija za sprječavanje korupcije vrši nadzor nad sprovođenjem Zakona, kao i kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja.

S tim u vezi, Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja su propisane zabrane i ograničenja kad je u pitanju transparentnost socijalnih davanja i to:

- zabrana mjesečne potrošnje veće od prosječne mjesečne potrošnje u posljednjih šest mjeseci prethodne godine za državne ustanove nadležne za obavljanje poslova socijalne i dječje zaštite – u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora (čl.38 stav 4);
- zabrana isplata, odnosno davanja jednokratnih novčanih pomoći, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obavljanje djelatnosti socijalne i dječije zaštite, za državne i lokalne budžetske potrošačke jedinice, osim u određenim slučajevima – u izbornoj kampanji (čl.40 stav 1);
- ograničenje mjesečne potrošnje u pogledu materijalnih davanja iz socijalne zaštite u nadležnosti jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obavljanje djelatnosti socijalne i dječije zaštite – u izbornoj kampanji (čl.40 stav 2);
- zabrana dodjele socijalnih davanja sa tekuće budžetske rezerve, sa državnog i sa lokalnog nivoa, u godini u kojoj se održavaju lokalni ili parlamentarni izbori (čl.40 stav 3).

Kad je u pitanju period u kojem se zabrana primjenjuje on nije propisan ovim članom Zakona za sve zabrane. S tim u vezi, kako član 1 Zakona

propisuje da su ovim zakonom uređene zabrane i ograničenja raspolaganja državnom imovinom fondovima i javnim ovlaštenima u toku kampanje, Agencija je mišljenja da se zabrana propisana članom 40 stav 1 i 2 Zakona odnosi samo na period izborne kampanje na teritoriji opština gdje se izbori održavaju, odnosno u periodu od dana raspisivanja do dana proglašenja konačnih rezultata izbora. Zabrana iz stava 3 ovog člana, odnosno zabrana dodjela socijalnih davanja iz tekuće budžetske rezerve sa državnog i lokalnog nivoa se odnosi na cijelu 2020. godinu imajući u vidu činjenicu da je planirano održavanje redovnih parlamentarnih izbora.

Kad je u pitanju *član 40 stav 1* Zakona, odnosno zabrana isplate, odnosno davanja jednokratne novčane pomoći državnim i lokalnim budžetskim potrošačkim jedinicama, u članu 37 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti je bliže propisan način i postupak davanja jednokratnih novčanih pomoći:

»Pojedinaac, odnosno porodica koja se, zbog posebnih okolnosti koje utiču na stambeno, materijalno i zdravstveno stanje, nađe u stanju socijalne potrebe može ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć.

Lice iz stava 1 ovog člana ostvaruje ovo pravo u skladu sa kriterijumima i po postupku koje propisuje nadležni organ državne uprave.

Visinu pomoći iz stava 1 ovog člana određuje centar za socijalni rad zavisno od potrebe pojedinca, odnosno porodice i materijalnih mogućnosti države.»

Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Centri za socijalni rad i Opštine su dužne da poštuju ograničenje dodjele jednokratne pomoći na način što će eventualno davati pomoć samo u slučaju:

- smrti člana porodice,
- teškog oboljenja koje prouzrokuje trajni invaliditet u procentu većem od 50% ili
- štete na stambenom objektu ili imovini usljed požara ili prirodne nepogode.

2. Druga zabrana se odnosi na lokalne budžetske potrošačke jedinice gdje je zabranjena mjesečna potrošnja u pogledu materijalnih davanja iz socijalne zaštite u nadležnosti jedinice lokalne samouprave, koja su definisana članom 39 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, veća od 20% prosječne mjesečne potrošnje za ova davanja u trećem kvartalu prethodne budžetske godine. S tim u vezi, član 39 Zakona propisuje:

»Opština može, u skladu sa materijalnim mogućnostima, obezbijediti materijalna davanja iz socijalne zaštite, kao što su: jednokratne pomoći; subvencije u plaćanju komunalnih usluga koje pružaju javna preduzeća koja osniva opština i druga materijalna davanja iz socijalne zaštite.

Vrste materijalnih davanja, bliže uslove, način i postupak za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana propisuje nadležni organ opštine.»

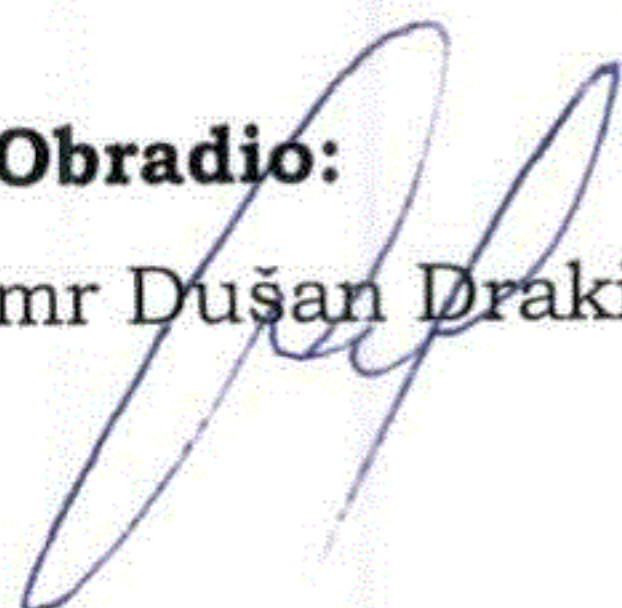
Iz ovoga proističe ograničenje svih davanja iz socijalne zaštite lokalnih budžetskih jedinica (poštujući ograničenja jednokratnih davanja iz stava 1 ovog člana) na mjesečni nivo od prosječne potrošnje u julu, avgustu i septembru 2019. godine.

3. Posebno, treća zabrana je propisana stavom 3 ovog člana i odnosi se na zabranu dodjele socijalnih davanja u godini u kojoj se održavaju lokalni ili parlamentarni izbori sa tekuće budžetske rezerve sa državnog i sa lokalnog nivoa. Članom 43 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti definisano je da se za neplanirane i nedovoljno planirane izdatke tokom fiskalne godine koriste sredstva tekuće rezerve, a za hitne i nepredviđene izdatke tokom fiskalne godine se sredstva stalne rezerve.

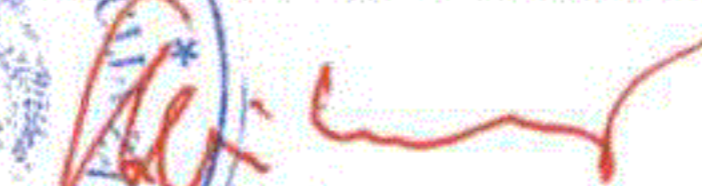
Iz ovoga proističe zabrana svih propisanih socijalnih davanja sa pozicije tekuće budžetske rezerve u cijeloj 2020. godini od strane svih lokalnih i državnih jedinica, imajući u vidu činjenicu da je planirano održavanje redovnih parlamentarnih izbora.

Obradio:

mr Dušan Drakić, načelnik

V D DIREKTOR
dr Savo Milašinović

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 02-02-395/
12

Podgorica, 20. februar 2020. godine

MIŠLJENJE
na primjenu člana 40 stav 2 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja

Na osnovu zahtjeva organa vlasti obveznika sprovođenja Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ("Službeni list Crne Gore", broj 3/20) za daljim pojašnjenjem člana 40 stav 2 Zakona, u cilju otklanjanja određenih nedoumica i obezbjeđivanja jednobraznog sprovođenja zakona u praksi, Agencija donosi sledeće mišljenje.

Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja su propisane zabrane i ograničenja kad su u pitanju socijalna davanja, između ostalog i:

- *ograničenje mjesečne potrošnje u pogledu materijalnih davanja iz socijalne zaštite u nadležnosti jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obavljanje djelatnosti socijalne i dječije zaštite – u izornoj kampanji (član 40 stav 2 Zakona);*

S tim u vezi, zabrana se odnosi na lokalne budžetske potrošačke jedinice gdje je zabranjena mjesečna potrošnja u pogledu **materijalnih davanja iz socijalne zaštite** u nadležnosti jedinice lokalne samouprave, koja su definisana članom 39 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti (*Glava II Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti – Osnovna materijalna davanja u socijalnoj zaštiti*), veća od 20% prosječne mjesečne potrošnje za ova davanja u trećem kvartalu prethodne budžetske godine. S tim u vezi, član 39 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisuje da:

»Opština može, u skladu sa materijalnim mogućnostima, obezbijediti materijalna davanja iz socijalne zaštite, kao što su: jednokratne pomoći; subvencije u plaćanju komunalnih usluga koje pružaju javna preduzeća koja osniva opština i druga materijalna davanja iz socijalne zaštite.

Vrste materijalnih davanja, bliže uslove, način i postupak za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana propisuje nadležni organ opštine.»

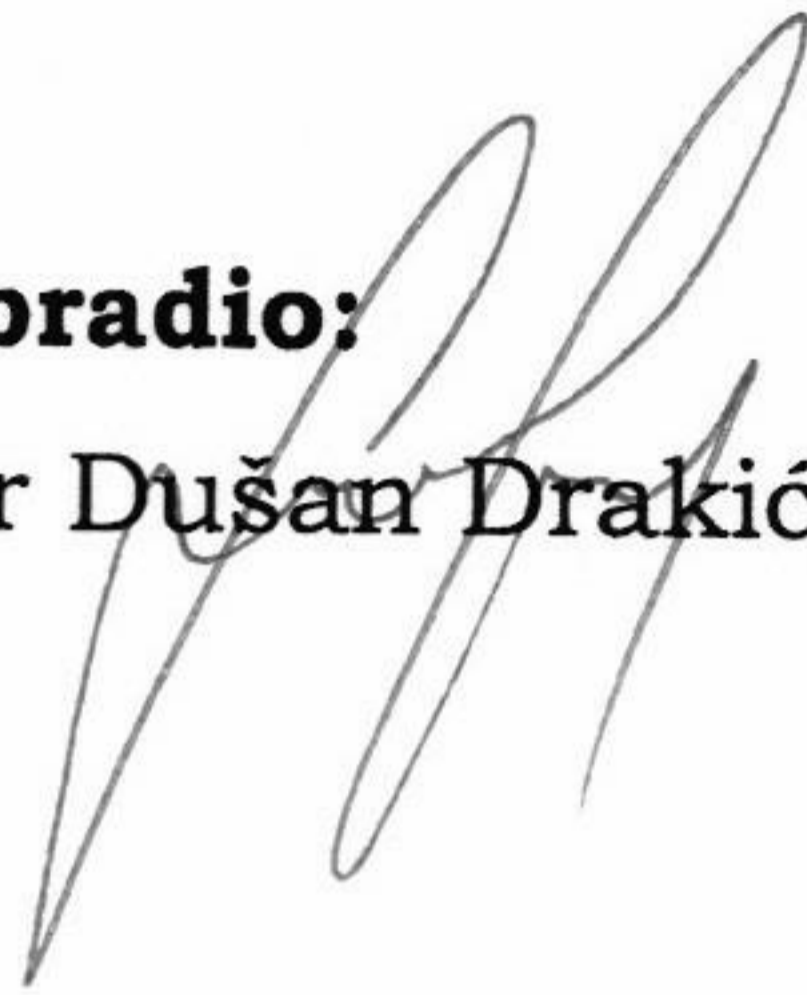
Iz ovoga proističe ograničenje svih davanja na mjesečnom nivou iz socijalne zaštite lokalnih budžetskih jedinica (poštujući ograničenja jednokratnih davanja iz stava 1 ovog člana) u visini od 20% prosječne mjesečne potrošnje koja je ostvarena u julu, avgustu i septembru 2019. godine.

Ovo ograničenje se *ne* odnosi na davanja u dječjoj zaštiti od strane lokalnih budžetskih jedinica (*Glava III Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti – Osnovna materijalna davanja u dječjoj zaštiti*) i samim tim iznos davanja iz prethodne godine ne obuhvata tu vrstu davanja.

Na kraju, ovo ograničenje se odnosi na lokalne budžetske jedinice u toku izborne kampanje, samo na teritoriji opštine gdje su raspisani izbori.

Obradio:

mr Dušan Drakić, načelnik

V D DIREKTOR
dr Savo Milašinović

